Ч. 18 Пятниця 24 січня (5 лютого) 1897. Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Реклямациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостах на провинциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·4(
на пів року „ 2·7(
на чверть року „ 1·3
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Сойм краєвий.

На засіданю з дня 30 січня обговорювали ся слідуючі із важнійших справ:

Пос. Віктор підпирав петицию громад Дверник і Затверниця о запомогу для потерпівших від граду. — Пос. Дворский мотивував своє внесенє в справі зміни статута краєвого і соймової ординациї виборчої та установленя трибуналу для розсліду актів виборчих. Внесенє передано комісиї для реформи виборчої.

Провірено і удобрено вибір посла Антона Теодоровича з Городенщини. Пос. Заячківский заявив при сій нагоді, що рускі посли будуть противити ся удобреню сего вибору, бо при нїм були неформальности.

Над петициями чотирох громад повіта збараского в справі зміни законів: виборчого, громадского, дорогового, ловецкого, шкільного, віроісповідного і конкуренцийного перейшов сойм до порядку дневного. Петицию чотирох громад повіта збараского в справі виплати належитости за надвижку в роботї при дорозї державній Тернопіль-Броди передано правительству до залагодженя після жаданя петициї; петицию громади Добрівляни пов. калуского в справі побору сировицї передано правительству до можливого увзгляднeня; петицию громади Буківни пов. товмацкого в справі шкід від диких зьвірят відступлено правительству до залагодженя.

Пос. Милан інтерпелював комісаря правительственного в справі заказу віча в повітї сяніцкім. — Пос. Винничук ставив внесенє в справі відписаня податків селянам, потерпівшим від нещасть елементарних і інтерпеляцию в справі побору сировицї селянами в Станїславівщинї. — Пос. Заячківский інтерпелював комісаря правительственного в справі браку книжок руских для шкіл середних і злого уміщеня руских паралельок в Коломиї. — Пос. Новаковский інтерпелював правительственного комісаря в справі нетактовного поступованя екзекутора в громадї Минниця пов. суд. Нижанковичі. — Пос. Солеский ставив внесенє в справі виготовленя пляну, після котрого вся молодїж від 15 до 20 лїт віку могла би побирати науку початкову.

Діяльність Товариства ім. Шевченка в 1896 р.

(Справоздане діяльности виділу того-ж товариства за час від 1 січня до 31 грудня 1896 р.)

Горячим бажанем теперішного виділу було перевести закупно або вибудоване дому не чиншового, тільки для потреб Товариства. В тій цїли зложив вже був попередний виділ комісию з 3 мужів, та доси Товариство ще не має на стілько фондів, щоби відповідний дім купити. Доки-ж Товариство не буде мати свого власного дому, доти о догіднім поміщеню друкарнї, канцеляриї, бібліотеки, читальнї, музею, маґазину тай книгарнї анї мови бути не може. На загальних зборах 4 червня 1896 р. говорилось дуже довго про конечну потребу осібного просторого льокалю для книгарнї Товариства. Тодї принято також внесенє, поставлене проф. В. Шухевичом: „поручає ся виділови в справі книгарнї поробити кроки такі, щоби на найблизших загальних зборах був предложений нарис видатків на окреме поміщене книгарнї“ Каспер Товариства й вчинить се на найблизших загальних зборах, але книгарня окремого поміщеня мати не буде, хиба аж у власнім домі Товариства.

Виділ мусить отверто сказати, що в послїдних місяцях своєї так короткої діяльности занятий був з конечности двома справами: справою протесту 15 Членів Товариста проти ухвали виділу з дня 9/IX 1896 р., якою вимовилось всім політичним часописям печатанє в нашій друкарнї від 1 ст. ст. січня 1897 р. і справою зміни статутів, яка вже була предложена загальним зборам дня 4 червня. Виділ відбув за рік 19 засідань.

Товариство має під управою своєю два фонди: фонд науковий і фонд на памятник Тараса Шевченка.

Слїдувало-б тепер згадати про другу діяльність виділу, а то о скілько він пособляв науковій діяльности по секциях. На се сьміло виділ може відповісти, що не було анї одного такого бажаня від секций, якого би виділ не увзгляднив. Помножено і побільшено наукові виданя, визначувано ремунерациї для тих, що призбирували материяли, давано підмоги і безпроцентові пожички чи на виданя, не стоячі в звязи з Товариством, чи на поліпшенє долї наших учених, літератів і артистів. Ремунерациї

13)

Послїдний з Моґіканів.

(Повість Джемса Фенїмора Купера).

(Дальше)

Гевард відступив ся а Маґва вернув до своїх товаришів нїби то дуже вдоволений їх роботою. Відтак дав знак Гевардови, щоби він обі дївчині посадив на осїдлані конї, що той і мусів зробити, хоч не конче радо.

Молодий мужчина скористав з сеї нагоди і шепнув дрожачим дївчатам кілька слів розради додаючи їм відваги, а они лиш поспускали очи в землю боячись, щоби дикі на них не дивили ся.

Гевард і Давид мусїли іти пішки, бо їх конї забрала друга часть ватаги, але перший не конче був тому нерад, бо то опізняло їх похід. Він же преці все ще не стратив надії, що наспіє поміч з форту Едварда.

Маґва станув попереду малого походу і дав знак до дороги. За ним ішов Давид, відтак їхали верхом обі сестри а коло них ішов Гевард, а Індияни ішли по обох боках і взаду поза плїнниками з такою осторожностию і увагою, що здавало ся, як би то їх нїколи не могло утомити.

Так ішли они що раз дальше не відзиваючись анї словом, хиба що Гевард шепнув сестрам яке слово відради, або що Давид застогнав коротко з болю.

Ішли заєдно на полудне і як-раз в противну сторону як форт Вільгельма Генриха.

Хоч Маґва очивидячки держав ся постанов дикунів, то все-таки Геврдови не хотїло ся вірити, щоби він забув так скоро на его приманливі предложеня; але ішли милю за милею що раз дальше через безконечні лїси, і не видко було кінця їх томлячій дорозї. Гевард споглядав з обавою на хід сонця і не міг вже дочекати ся тої хвилї, коли політика Маґви змінить дорогу на напрям відповідаючий лїпше его надїям.

Иноді приходило ему на гадку, що хитрий дикун непевний того, чи буде міг дістати ся до Монкальмової армії і длятого бере ся в сторону як до одної звістної оселї пограничної, де перебуває знатний офіцир корони і приятель шести народів. Дістати в руки того сер Вілєма Джонзона було далеко лїпше, як дати ся завести в канадийскі пралїси, але хоч би й так було, то все-таки треба би богато миль назад вертати і кождий крок відводив его що раз дальше від поля війни, від становища, з котрим вязали его честь і обовязок.

Лиш одна Кора не забула на то, що казав полїшук послїдним разом і скоро лиш була нагода, витягала руку і хотїла зломити галузку; але то було їй досить трудно, а навіть небезпечно, бо Індияни добре стерегли їх і нераз мусїла она дати спокій тїй роботї, бо дикуни страшно грізно на ню споглядали.

Лиш один однїсенький раз удало ся їй дійстно уломити галузку, а відтак, як би їй прийшла ще якась щаслива гадка, пустила одну рукавичку на землю. Але один з тих, що їх вели, добачив то зараз, підняв рукавичку і віддав їй назад а галузє корча поломив так, що могло виглядати, як би то сюди бігла яка зьвірина. Відтак поклав руку на томагак та подивив ся таким многозначним поглядом, що їх раз на все відхотїло ся ломити галузє.

Позаяк тропою обох індияньских ватаг лишали ся слїди від кіньских копит, то й не було нїякої надії, щоби їх приятелї по тих слїдах могли їх відшукати.

Гевард був би вже зо двайцять разів відозвав ся до їх проводиря та старав ся его намовити, коли-б суворе лице того дикуна хоч трошки було додавало ему відваги; але Маґва за цїлий час анї словом не відозвав ся, анї навіть не подивив ся на плїнників. Споглядав лиш на сонце, або на такі знаки, які лиш інстинкт диких може відкрити та ішов все дальше через соснові лїси, маленькими урожайними лїсами, то знов почерез потоки і ріки або почерез горби спускаючись на нехибність свого інстинкту.

Не приставав анї на хвилю, анї на хвильку не було по нїм видко якоїсь утоми; кілько разів помучені подорожні відорвали очи від сухого листя, по котрім ступали, тілько разів виділи перед собою его чорну постать, его голову заєдно звернену в одну сторону, як би не міг нею рушити, лиш перо на его голові порушало ся від легонького вітру.

Але его неутомимість, его поспіх не були без цїли. Коли перейшли через низько положену долину, по котрій крутив ся потік, повів їх Маґва нараз в гору по таким стрімким і трудно приступним горбі, що обі сестри мусїли аж позлазити з коний та іти пішки.

Коли вийшли на сам вершок, опинили ся

ті разом з підмогами та безпроцентовими позичками представляють мінімальні суми в порівнаню до великої працї, якою секциї повеличатись могуть в році минувшім. Ремунерациї не брали і не беруть від Товариства нїколи старші та самі визначнїйші письменники; що найбільше вчислєсь їм деколи ремунерациї за вкладки, а молодшим письменникам, що не пишучи до Записок мусїли-б нераз иньшим чином зі стратою для рускої науки заробляти собі на кусень насущного, уділялось скромні ремунерациї тай ті можна-б почислити за цілий рік на пальцях. Та ще пояснити тут треба, що ремунерациями годі таки назвати платню коректорам, переписувачам документів історичних, перекладчикам праць до Історичної Бібліотеки, укладчикови показчика до „Жерел історичних Руси-України“ та укладчикови катальоґу карткового для бібліотеки, помічникови п. Паньківского до веденя книг в друкарнї, експедиторам, — се не ремунерациї — се платні за тяжкі, прикрі роботи, яких даром нїхто й для найбіднїйшого товариства без кривдження своїх особистих найжизненнїйших інтересів робити не зможе. Однак і тут має Товариство кількох таких людий, що сповняють і ті дуже трудні та механічні працї цїлком безінтересовно. Імен тут не наводимо. Їх заслуги й так знані тим, що справами товариства живо займають ся. Честь їм від народу, а від товариства за се подяка! Їх тяжкі труди той лише оцінити зможе, хто сам мав нагоду хоч раз в житю такий тягар на собі зважити. Так само не наводить виділ дрібник позиций, уділених на підмоги наукових видавництв. Більшою з них є підмога уділена на видане „Системy австрийского права цивільного пок. Олекс. Огоновского“ (300 злр.). Згадати-б ще треба, що зі своїх фондів Товариство призначило 50 злр. на памятник Івана Котляревского, що буде здвигнений в Полтаві та просило осібними письмами і инші рускі товариства о датки. Крім того дало ще 40 злр. на цїли поставлені в р. 1896. Комітетом Шевченкових вечерниць; іменно на памятник, стипендию та родину Шевченка.

(Дальше буде).

Новинки.

Львів дня 4-го лютого 1897.

— **Є. Вел. Цїсар** помилував чотирох гузарів засуджених військовим судом за участь в убийстві вахмайстра Діосеґія в Братковичах під Ряшевом.

— **Іменованя.** П. Мінїстер скарбу іменував ревідентів рахункових Аполин. Станкевича, Алекс. Спиборовского, Володим. Біликовича і Ад. Нірі'ого радниками рахунковими для львівскої дирекциї скарбу.

— **Преосьв. епископ Константин Чехович** з Перемишля жертвував на бурсу ім. сьв. Йоана Хрестителя в Дрогобичи 30 зр. За сей дар складає виділ бурси сердечну подяку.

— **Стипендиї** з фундациї ім. о. Петра Мединьского по 105 зр. річно, призначені для ґімназияльних учеників греко-кат. обряду, свояків фундатора а взглядно походячих з околиць, що належали колись до чортківского округа, надало ц. к. Намістництво Сид. Ганкевичеви, ученикови VII. кл. ґімназиї сьв. Яцка в Кракові і Пав. Микалипови уч. IV. кл. ґімн. в Станиславові.

— **Торжественне закінчене XIX. віку.** Під протекторатом кард. Якобінього а проводом еп. Акваджия завязав ся в Римі комітет з найвисшої римскої аристократиї. Цїлию сего комітету єсть торжественне закінчене XIX. віку. На рік 1900 проектує комітет подорожи до Риму з всїх пяти частий сьвіта, а ті, що не зможуть лично явити ся в Римі, мають післати письменні адреси Папі. Великі торжества розпічнуть ся спільним паломництвом до Люрд, де находить ся образ чудотворної Пречистої Діви. Найбільші торжества відбудуть ся дня 1-го січня 1900 р. в церкви сьв. Петра і Ватиканї. З комітету порозсилано по всїх сторонах сьвіта квестионарі і на многі з них прийшли вже днесь дуже прихильні відповіди. Торжество заповідає ся сьвітло.

— **Нове товариство** християньско-католицке власної помочи завязали в Коломиї тамошні міщани. Членом може бути кождий католик. „Вписове 40 кр., вкладка місячна 50 кр.

— **Аматорске представлене.** В сали клюбу почтового у Львові аматори члени сьвіжо-завязаного „Драматичного кружка“ при „Академічній Громадї“ виставлять в пятницю дня 5-го с. м. „Сьвітову Річ“, оригінальну комедию в 4 діях і 5 відслонах, зі співами, з житя маломіскої інтеліґенциї на Українї, — звістної нашої ветеранки авторки Олени Пчілки. З огляду на се, що штука ся у Львові ще не грана і буде виставлена перший раз, що дохід з вистави призначено на збільшене дотепер убогих фондів „Академичної Громади“, що участники майже всї не новаки на сценї, а досить вже рутиновані аматори (між ними можемо указати на одну панну С., що до недавних часів була визначною артисткою на руской сценї), а режисерию обіймав п. Микола Вороний, що був якийсь час режісером в руском народнім театрі, — надїємось, що публика наша як найчисленнїйше завитає на се представлене, аби підтримати се так симпатичне діло.

— **Передвиборче віче** відбуде ся дня 8-го с. м. в Хоросткові в сали уряду громадского, а дня 9-го с. м. в Теребовли в сали маґістрату в обох місцях о годині 12-тій в полудне. Віче скликує недавно засноване товариство економічно-політичне „Хлопска рада“.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць** оголошує: В цїли лучшого оґрівания поїзду ч. 1711 відходячого зі Львова до Стрия о годині 5-ій мін. 22 рано, не будуть, почавши від 5 лютого с. р., переходити вози зі Львова просто до Лавочного. — В наслїдок сего мусять подорожні їдучі сим поїздом до котрої небудь стациї за Стрием в напрямі до Лавочного, пересїдати в Стрию до иншого поїзду.

— **Князь Ернест Віндішґрец** помер оногди в Аячіо на Корсицї. Покійник служив у Львові офіцером при артилериї і тішив ся великою симпатиєю своїх настоятелів і товаришів. В р. 1895 в осени упав з коня на перегонах і тоді ударив его кінь в груди, в наслїдок чого вивязала ся у него тяжка недуга легких. Князь виїхав на лїчене до Корсики, але і тут переслїдувало его якесь нещастє. Він став жертвою нападу розбишаків — о чім ми свого часу доносили — а та пригода так его зворушила, що его здоровле погіршило ся ще більше і вкінци він помер.

— **Убийство.** В Репові найдено повішену Катерину Попкову, жінку сторожа зелїзничого. Оглядини лїкарскі виказали, що она була також отроєна. Виновником еї смерти має бути муж, котрий оженив ся з нею перед трема місяцями, однак жив в великій незгоді.

там на рівнім місци, зарослім лиш зрідка деревами і тут наконець сїв Маґва під якоюсь сосною на спочинок, котрого цїлому товариству так дуже було потреба.

Глава одинайцята.

В тій так дуже пожаданій цїли вибрали Індияни один з тих дуже стрімких, подібних до піраміди горбів, котрі так дуже подібні до якихсь штучних насипів, а котрі так часто можна побачити в американьских державах. Сей горб був високий і каменистий, его вершок як звичайно плоский, але боками дуже неправильний.

На око здавало ся, що се місце нічим иншим недогідне на спочинок, як хиба лиш своєю формою і підвисшенєм, задля чого можна було звідси лекше боронити ся і неможливо було, щоби хтось несподївано напав.

Позаяк Гевард не мав вже надії на нїяку поміч, то займав ся виключно лиш своїми слабосильними товаришками і старав ся, як міг, розважати їх і робити їм яку пільгу.

Конї могли тепер пасти ся обгризаючи галузє з дерев та корчів, а люди повиймали свої скупенькі запаси в тїни якогось бука, що повитягав понад ними своє галузє.

По дорозї мав один Індиянин нагоду убити серну своєю стрілою і сею печеню споживали тепер дикі без всякої дальшої приправи.

Лиш Маґва не живив ся разом з ними сею гидкою поживою; сїв собі з боку і нїби дуже задумав ся.

Ся дивна у Індиянина здержаливість звернула на себе увагу Геварда. Молодий мужчина гадав собі, що Гурон думає над тим, яким би способом задурити своїх товаришів і забезпечити собі обіцяний окуп. Гадаючи, що своєю бистроумностию прийде в поміч, та ще більше піддасть єму кортячки, приступив до Маґви нїби байдужно.

— Чи Маґва ще не досить надивив ся на сонце перед собою, щоби вже не потребував побоювати ся нїякої небезпечности від Канадийців? — спитав він, нїби то не сумніваючись анї трошки, що між ним настало вже повне, дружне порозуміне. — А чи командант „Вільгельма Генриха“ не волів би повитати свої доньки, заким ще знову мине одна ніч, а его серце стане твердше на страту і его заплата не була би так щедра?

— Хибаж блїдолицї люблять своїх дїтий зрана менше, як вечером? — спитав Індиянин спокійно.

— То нї — відповів Гевард, стараючись поправити свою похибку — буває і так, що білий забуває на місце де похований его батько, що перестає любити тих, що колись були єму дорогі, але любов батька до своїх дїтий не гине нїколи.

— То серце у сивого начальника мягке, і він не забуває на дїти, що єму привели на сьвіт его скво? [1]) Супроти его борців серце у него як камінь, ум его твердий!

— Він строгий супроти злих і лїнивих, але для своїх тверезих і честних вояків він так само справедливий, як і людяний. Я знав не одних родичів, що дуже любили свої дїти, але з таким серцем, як у него, я ще не видів. Ви виділи сивого лиш на чолї его борців, але я видів, як єму ставали сльози в очах, коли говорив про отсї доньки, що тепер у Ваших руках.

Тут молодий мужчина притих, бо не міг пояснити собі того виразу, який проявив ся на лици дикого. Зразу нїби то була у него на гадцї обіцяна нагорода, але коли Гевард говорив дальше, міни Індиянина прибирали таку дику лютість, таку пекольну злобність, що кождий мусїв би конче зміркувати, що в его серци кипить якась инша глубша пристрасть, як лиш сама захланність.

— Ідїть — сказав Гурон придушуючи в собі зараз хвилеве роз'ярене — ідїть до чорноволосої дівчини і скажіть, що Маґва має з нею щось поговорити. Батько не забуде того, що донька обіцяє.

Лиш дуже неохотно сповнив Гевард сей приказ.

— Обіцюйте єму богато — сказав він Корі — особливо богато пороху і вовняних дерг; але у таких, як він, то найбільше значить горівка; можете єму також обіцяти, що й самі щось дасьте власною рукою. Памятайте, Коро, на то, що може у Ваших руках спочиває Ваша власна і Вашої сестри судьба.

— Та й Ваша!

— То мало значить; моє житє належить до короля — я мушу бути готовий віддати его кождої хвилї в борбі. Мене не виглядає батько, маю лиш мало приятелів, що жалували би за мною, а — тихо, бо Індиянин чує!

Маґва встав поволи і постояв через хвильку спокійно і як би стовп перед дівчиною, котру Гевард привів до него; відтак дав Гевардови знак, щоби собі пішов і сказав холодно:

— Коли Гурон говорить до своїх жінок, то его племя затикає собі уши.

Кора подивила ся за Гевардом і відозвала ся з всею повагою женщини до Індиянина:

— Що має „лис“ сказати донцї Менро'го?

— Слухайте! — почав Гурон говорити взявши дівчину за руку, котра спокійно увільнила ся від него. — Слухайте! Маґва родив ся борцем і начальником племени межи червоними Гуронами коло озер; він видів, як лїтне сонце двайцять разів топило сніг потоками з двайцять зим, заким побачив своїми очима першого блїдолицого, і був щасливий! Відтак зайшли его канадийскі батьки в лїси та научили его пити горівку, і з него зробив ся злодїга. Гурони прогнали его від могил его батьків,

[1]) Squaw (сква) в множині squaws, значить: індияньска жінка, Індиянка.

— **Скритоубийство.** З Сільця белзкого, сокальского повіта, пишуть: Дня 26 січня невислїджений доси злочинець убив тутешного селянина, 50-лїтного господаря Павла Кищака, коли вертав вечером до дому з судового терміну в Сокали. Убийства довершено в селї зараз за церквою між 7-ою а 9-ою годиною. По довершеню убийстві злочинець запіс свою жертву о які 80 кроків і опер его стоячо о густий корч лозини. Заряджено судове слїдство і навіть арештовано селянина Сафата Климова, з котрим мав убитий того дня термін в суді і котрий не може виказати ся, де був згаданого дня вечером. Судово-лїкарска комісия виказала, що убийник мусїв свою жертву задушити, а при тім кусав еї по руках і лици, та що товк Кищака головою до землї, як на то вказували слїди крови на ледї. То вже другий случай такого убийства сего року в згаданій громадї і оба рази через удушеня, а виновника мимо енергічного слїдства не викрито.

— **З Станиславова** пишуть: Недавно отворено в нашім містї торги на безроги, котрі через кілька місяцїв не могли відбуватись. Через се потерпіло було наше селяньство велику шкоду, бо не могло роздобути готівки за продукт дуже важної галузи господарства, імено в часї, коли приходить ся платити податки і рати по тутешних банках, котрих в Станиславові намножило ся аж 25! І міщанам було тяжко затягнути позичку в тих банках, бо для браку торгів готівка не впливала до них правильно.

— **Купелї в школах.** В Ґетинзї в Нїмеччинї, вже 15 лїт тому построено в міских школах купелї для учеників без всякої шкоди і перерви для науки. Суть се виключно туші, але дуже обильні, що вистануть за купіль. В зимі парні і вода в тушах огрівані. Наслїдки з того для здоровля учеників вельми хороші. У Відни поручає фізикат такі купелї вже від 10 лїт, — однак як сказав недавно в однім відчитї проф. Ґрубер, голова ради санітарної: „Ми в Австриї не поступими ще так далеко, щоби піднести ся до ровени таких революций“. Однак гадку сю піднесено тепер на ново, може отже удасть ся еї перевести.

— **Напад убийчий** лучив ся знова в Відни, в части міста Фаворітен. До Мариї Слявікової, жінки робітника фабричного, прибув вечером якийсь молодий чоловік в товаристві робітницї Мариї Герцем і просив о нічліг. Послїдна була знакома Слявіковій, тож на еї поручене приняла Слявікова незнакомого на нічліг. В ночи напав незнакомий на Слявікову, ударив еї кілька разів зелїзною штабою в голову, а коли думав, що она вже не жиє, забрав два срібні годинники, новий одяг еї мужа і 6 зр. готівки. Муж Слявікової вернув над ранком домів і найшов жінку пів мертву на підлозї, а коло неї на пів замерзлу тримісячну дитину. Марию Герцем увязнено. Убийника не вислїджено доси. Слявікова при памяти і поробила зізнаня, а що має розбиту чашку, надїя на подужане виключена.

— **Столїтний ювілей циліндра.** Англичани обходили минувшого місяця сьмішний ювілей — а то столїтє циліндра. Перший циліндер появив ся дня 15-го січня 1797 року на голові льондоньского купця Джона Гетерінґтона і послужив причиною до судового процесу. Убравшись в новомодний капелюх Джон Гетерінґтон став собі в дверех свого склепу і тим способом викликав збіговище людий, котрі кричали, товпили ся і викликували непорядок на улици. Поліция потягнула виновника того збіговища до одвічальности перед суд за нарушене публичного спокою. Газета „Таймс“ з дня 16-го січня 1797 описала ту пригоду і станула в обороні купця Гетерінґтона, доказуючи, що анґлійскому горожанинови вільно убирати ся як ему захоче ся.

— **Автоматичний кольпортер.** Вітчиною его Америка, край новостий і винаходів. Складає ся з великої желїзної скринї, прикрашеної так гарно, що на кождім розї улици або на пляцу може стати за окрасу. В день і в ночи, в кождій годинї видає сьвіже число дневника, коли вкинути до відповідної дїрки назначену цїну. Сей автоматичний кольпортер догідний дуже для абонентів і взагалї для читаючої публики, але і корисний для адмінїстрациї дневника, бо заступає людску працю, відбирає заразом гроші і що найважнїйше — не дефравдує. Навіть обдурити не дасть себе, бо відріжняє дуже докладно фальшиві монети від правдивих. Апарат може бути так урядженний, що продає кілька дневників нараз, а зверхнї стїни можуть бути ужиті для всїлякої реклями.

— **Іванова хата** вже дальше не буде пострахом для бідаків, що терплять голод і нужду. В Тульнї зголосив ся якийсь Віденгофер до поліциї, що він є убійцею Слявікової, замордованої незнаним злочинцем у Відни. Розуміє ся, его забрали під ключ і відставили до Відня. Але ту показало ся, що сарака Віденгофер не мав навіть понятя, що коли і як стало ся з тим убийством, а просто хотів тим способом дістати ся до теплої і вигідної вязниці, коли вже зимно і голод надто доскулили єму.

Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує: Шлях Черчан-Кранїц зелїзниції льокальної Черчан-Моджан зі стациями Поріч н. С., Тейнїц н. С. і Кранїц передано до прилюдного ужитку дня 18 січня 1897. — Згадані стациї урядженe для загального руху.

Дня 25 січня с. р. передано до прилюдного ужитку часть шляху зелїзниції держ. Тернопіль-Підвисокe. Стациї Підвисокe і Потуторы еще не отворено. Поїзд ч. 3357 відїздить з Тернополя о год. 4 мін. 29 рано і має в Тернополи получене з поїздом ч. 13 зі Львова.

Знесене обмеження дотично приниманя товарів у тимчасовий переховок. Обмежене, заведене в окрузї тут. ц. к. Дирекциї зел. держ. оповіщенями з дн. 26 жовтня 1896, ч. 49.460 і 20 падолиста 1896, ч. 51.476 по мисли постанов §. 55. уст. 1. і 2. реґулям. руху, дотично приниманя товарів тілько у тимчасовий переховок до хвилї можливої висилки, зносить ся з днем 28 січня 1897.

Торг збіжевий.

Львів дня 3 лютого: Пшениця 7·90 до 8·20 зр.; жито 5·80 до 6·—; ячмінь броварний 6·— до 6·50; ячмінь пашний 4·70 до 5·— овес 5·60 до 5·75; ріпак 11·— до 12·50; горох 5·— до 8·—; вика 4·25 до 4·75; насїнє льняне —·— до —·—; сїмя конопельне —·— до —·—; біб —·— до —·—; бобик 4·25 до 4·75 гречка —·— до —·—; конюшина червона галицка 35·— до 45·—; шведска 40·— до 50·— біла 40— до 55·—; тимотка —·— до —·— ганиж —·— до —·—; кукуруза стара —·— до —·—; нова 5·— до 5·25; хміль —·— до —·—.

Телеґрами.

Паренцо 4 лютого. Намістник повідомив письмом істрийский сойм, що Є. Вел. Цїсар думає скликати сей сойм в 1898 р. до Полї і для того треба прилагодити перенесене Видїлу краєвого до сего міста.

Оппава 4 лютого. Нова рафінерия нафти Чеховича горить. Одна особа покалїчила ся тяжко а 20 легко. Причина огню не звістна.

Гориция 4 лютого. Словеньскі посли виступили вчера з сойму заявивши, що не вступлять доти, доки не наступлять корнстнїйші відносини; італїяньска партия піддирана властями краєвими не дозволяє спільного постуновання. Засїдане здекомплетовано.

Атини 4 лютого. Положене на Кретї погіршило ся. Кораблї панцирні, стоячі в заливі Суда, вернули до Канеї. Залога готова кождої хвилї вступити на остров. З ріжних сторін доносять о рабунках і пожогах. Ґубернатор і консулї старають ся спонукати спорячі сторони до зложення оружия.

Цетинє 4 лютого. Князь жертвував для жертв голоду і джуми в Індиї 1000 зр.

Константинополь 4 лютого. Зачувати, що Тавфік-паша виїхав з припорученя султана до Парижа, щоби там переговорювати з проводирями молодотурецкої партиї в справі заведеня конституциї.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

так, як гонять буйволів. Він біг долї берегом аж до устя озер, де ловив рибу і полював, аж его знов стали проганяти і загнали — в руки его ворогів. Начальник, що родив ся Гуроном, став борцем межи Моґаками!

— Я то чула — відповіла Кора.

— А чи то була вина „лиса“, що у него голова не камінь? А хто дав єму огнисту воду? Хто зробив з него падлюку? Блїдолиції то зробили — люди такої барви як і Ви!

— А хиба-ж менї за то відповідати, що зробило кількох злих людий, котрих барва тїла така сама, як і моя? — спитала Кора Індиянина, котрого взяла була дика пристрасть.

— Нї, Маґва чоловік і не дурний. Ваші люди не пють огнистої води — великий дух дав вам мудрість.

— Чим же я винувата вашому нещастю?

— Послухайте! — відозвав ся Індиянин знову. — Коли батьки Маґви викопали знову топір, виступив він проти свого власного народу! Блїдолиції прогнали червоношкірих з тих сторін, де они полювали, а коли они ведуть тепер борбу, то проводять їм тепер білий. Старий начальник з над Горікану, Ваш батько, був великим проводирем нашої ватаги борців. Він казав до Моґаків: робіть се, робіть то — і его слухали. Він постановив закон, що коли би Індиянин заливав ся огнистою водою а прийшов до полотняних вігвамів его борців, то не мине его кара. Маґва був дурний і отворив рот, а горяча вода завела его до Менрової хати. А що зробив сивак? — Его донька нехай скаже!

— Не забув на своє слово і покарав того, що провинив ся проти закона! — відповіла дївчина сьміло. — Зробив лиш по справедливости.

— Справедливість! — крикнув дикий і аж кипув ся із злости. — Чи то справедливість стати ся причиною злого, а відтак за него карати? Маґва не був той сам, з него говорила огниста вода і она робила за него — але Менро не хотїв тому вірити. Начальника Гуронів привязали перед всїма білими борцями до дерева і били як пса різками.

Кора мовчала, бо не знала, як оправдувати строгість свого батька супротив Індиянина.

— Дивись! — крикнув Маґва, здоймаючи легенький перкаль з своїх чорних грудий. — Дивись на отсї близни від куль та ножів — ними може борець величати ся перед своїм народом; але сивак лишив на плечах Гурона такі близни, що він як та сква мусить їх укривати під отсим полотном білого чоловіка.

— Я гадала, що індияньский борець витревалий — відозвала ся Кора знову — і що его дух не чує того, не знає того, коли его тїло болить.

— Коли Чіпеви[2]) привязали Маґва до дерева і ось тут его різали, — відповів Гурон, кладучи гордо палець на широку і глубоку близну на своїй груди, — то Гурон сьміяв ся їм в лице і казав, що то лиш баби так легонько ріжуть! Тогди дух его був високо в хмарах. Але коли він почув на собі удари Менро'го, то дух его був під різкою. Душа Гурона нїколи не спала, она нїколи не забуває!

— Але можна еї успокоїти. Коли Вам мій батько зробив таку кривду, то покажіть єму, що Індиянин уміє простити зневагу і приведіть єму назад его доньки. Ви вже чули від майора Геварда...

Маґва покивав головою на знак, що не приймає таких обіцянок.

(Дальше буде).

[2]) Chippewa або Chippeway (читає ся: Чіпеве), або також Оджібве (по анґлійски: Ojibway) зве ся індийське племя коло Горішного озера в північній Америцї.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.